

**X PONADPOWIATOWA OLIMPIADA EKOLOGICZNA SUBREGIONU
PÓŁNOCNEJ WIELKOPOLSKI**

Etap powiatowy - szkoły gimnazjalne

Drogi uczestniku konkursu ekologicznego!

Masz przed sobą test składający się z 40 zadań. Przeczytaj uważnie polecenia do wszystkich zadań. Rozwiązania zapisuj długopisem - zapisy ołówkiem nie będą oceniane. Rozwiązania zadań testowych zakreślaj kółkiem. Odpowiedzi zapisuj drukowanymi literami. W zadaniach testowych jest tylko jedna poprawna odpowiedź. Jeżeli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź znakiem x, a poprawną otocz kółkiem. Rozwiązania zadań otwartych zapisuj w wyznaczonym do tego miejscu. Nie używaj korektora. Za prawidłowe odpowiedzi otrzymasz maksymalnie 43 punkty. Na rozwiązanie wszystkich zadań masz 45 min.

Imię i nazwisko

Szkoła

Klasa

1. Dyrektywa ptasia dotyczy:

- a) ochrony wszystkich dziko żyjących ptaków i ich siedlisk,
- b) wprowadzenia dodatkowych przepisów dotyczących ochrony gatunków zagrożonych ptaków,
- c) ochrony dziko żyjących ptaków w okresie gniazdowania,
- d) regulacji liczebności populacji niektórych ptaków zasiedlających tereny miejskie poprzez kontrolowany odłów.

2. Występowanie ryb łososiowatych jest wskaźnikiem wód:

- a) o dużej zawartości związków azotu,
- b) klasa wód nie odgrywa roli,
- c) II klasy czystości,
- d) I klasy czystości.

3. Opór środowiska to:

- a) ogół fizycznych czynników środowiska, ograniczających liczebność populacji,
- b) ogół biologicznych czynników środowiska, ograniczających liczebność populacji,
- c) suma czynników biologicznych i fizycznych, ograniczających liczebność populacji,
- d) opór powietrza lub wody wpływający na poruszanie się zwierząt.

4. Dymorfizm płciowy występuje wśród:

- a) płaźniców i nicieni,
- b) nicieni i ptaków,
- c) ptaków i ssaków,
- d) płaźniców i pierścienic.

5. Mimetyzm jest jednym ze sposobów obrony biernej. Zaznacz zestaw zawierający organizmy, które w ten sposób chronią się przed zjedzeniem:

- a) kameleon, ryba sola, ośmiornica,
- b) dwulistnik pszczeli, skąposzczety, skorupiaki,
- c) ryba nadymka, płamiec leśniak, rusalka pawik,
- d) płaszczka, patyczak, liścionóg.

6. Przykładem mutualizmu nie są:

- a) rośliny motylkowe i bakterie korzeniowe,
- b) grzyby i glony tworzące porosty,
- c) pierwotniaki i przeżuwacze,
- d) bąkojady i antylopy kudu.

7. Spośród wymienionych organizmów zaznacz ten, który nie należy do producentów:

- a) paproć zwyczajna,
- b) rosiczka okrągłolistna,
- c) bluszczyk kurdybanek,
- d) gwiazdosz rudawy.

8. Rośliny charakterystyczne dla gleb bogatych w azot to:

- a) rdest kolankowy, rdest gruczołowaty, jaskier rozłogowy,
- b) przytulia czepna, komosa biała, pokrzywa zwyczajna,
- c) bodziszek drobny, dymnica pospolita, szczaw żółty,
- d) wyka drobnokwiatowa, wyczyniec polny, koniczyna biała.

9. Rośliny zielone pobierają z gleby azot. Podaj w jakiej postaci:

- a) cząsteczkowego azotu,
- b) tlenku azotu,
- c) kwasu azotowego,
- d) soli azotowych.

10. Drzewo najbardziej wrażliwe na zanieczyszczenie powietrza, które wyginęło w Sudetach, w zachodniej części Karpat i na Śląsku to:

- a) sosna,
- b) modrzew,
- c) jodła,
- d) świerk.

11. Rośliną omijaną na pastwiskach przez bydło i konie ze względu na toksyczną dla nich kolchicynę jest:

- a) podbiał zwyczajny,
- b) zimowit jesienny,
- c) dziewięciśli beżłodygowy,
- d) wilczomlecz nadobny.

12. Czym są "podwodne łąki"?

- a) to sawanny całkowicie zalewane okresowo wodą,
- b) zespoły całkowicie zanurzonych roślin wodnych,
- c) to plaże zalane okresowo przez fale przyprływu,
- d) to teren łągowy po topniejących śniegach.

13. Humus to inne określenie:

- a) próchnicy gleby,
- b) runa leśnego,
- c) podszytu,
- d) torfowiska.

14. Organizmy o szerokim zakresie tolerancji to:

- a) eurybionty,
- b) stenobionty,
- c) oligobionty,
- d) polibionty.

15. Najstarszym rezerwatem przyrody na terenie województwa wielkopolskiego jest:

- a) Rezerwat Bielawy w powiecie gnieźnieńskim,
- b) Rezerwat Bodzewko w powiecie gostyńskim,
- c) Czeszewski Las w powiecie wrzesińskim,
- d) Czerwona Róża w powiecie gostyńskim.

16. Największym jeziorem w rezerwacie przyrody "Kuźnik" jest jezioro:

- a) Kuźnik Duży,
- b) Kuźnik Mały,
- c) Rudnickie,
- d) Jezioro Zalew.

17. Najstarszym parkiem narodowym w Europie jest:

- a) PN Białowiecki,
- b) PN Yellowstone,
- c) PN Krka,
- d) PN Sarek.

18. Najmniejszym polskim parkiem narodowym jest park:

- a) Poleski PN,
- b) Ojcowski PN,
- c) Karkonoski PN,
- d) Wielkopolski PN.

19. Rezerwatem biosfery pod patronatem UNESCO, nie jest:

- a) Puszcza Kampinoska,
- b) Ujście Warty,
- c) Jezior Łuknajno,
- d) Babia Góra.

20. Na terenie województwa wielkopolskiego występuje 11 gatunków sów. Z czego 6 z nich przystępuje do lęgów w Wielkopolskim Parku Narodowym. Należą do nich:

- a) płomykówka, sóweczka, uszatka,
- b) sowa śnieżna, puszczyk uralski, puchacz,
- c) płomykówka, puchacz, puszczyk,
- d) sowa jastrzębia, syczek, sowa błotna.

21. Rozpoznaj nazwy gatunkowe sów przedstawionych poniżej i wybierz właściwy zestaw.

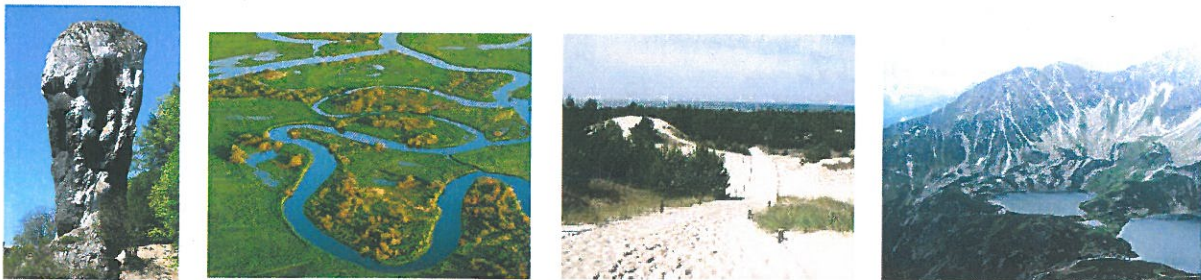
- a) puchacz zwyczajny, sowa śnieżna, płomykówka,
- b) płomykówka, puszczyk zwyczajny, puchacz zwyczajny,
- c) puchacz zwyczajny, płomykówka, puszczyk zwyczajny,
- d) puszczyk zwyczajny, płomykówka, puchacz zwyczajny.

22. Jakiego parku narodowego dotyczy ten opis:

Zlokalizowany jest na Pojezierzu Południowopomorskim, w północno-zachodniej części Polski. Teren parku stanowi pogranicze trzech województw: zachodniopomorskiego, lubuskiego i wielkopolskiego. Został utworzony dla ochrony ekosystemów wodno-leśnych, z całym bogactwem gatunkowym występujących tu: grzybów, roślin i zwierząt oraz ukrytych wśród puszczańskich lasów elementów dziedzictwa kulturowego. Klejnotem parku jest meromiktyczne jezioro Czarne, stanowiące unikat hydrologiczny oraz doskonały przykład jeziora ramienicowego o szafirowym kolorze wody.

Opis dotyczy

23. Zdjęcia przedstawiają charakterystyczne elementy krajobrazu parków narodowych. Wybierz zestaw prezentujący właściwą kolejność

- a) Ojcowski PN, Słowiński PN, Biebrzański PN, Tatrzański PN,
- b) Ojcowski PN, Biebrzański PN, Pustynia Błędowska, Bieszczadzki PN,
- c) Ojcowski PN, Biebrzański PN, Słowiński PN, Tatrzański PN,
- d) Ojcowski PN, Ujście Warty, Słowiński PN, Tatrzański PN.

24. Najstarszym oznaczeniem ekologicznym w Europie (od 1977 r.), występującym na produktach pochodzenia niemieckiego m.in. na urządzeniach biurowych, urządzeniach gospodarstwa domowego, RTV, bateriach, itp. jest:

- a) błękitny anioł,
- b) łabędź,
- c) stokrotka,
- d) BDIH.

25. W lasach najbardziej oddalonych od miast, zakładów przemysłowych i autostrad występują porosty:

- a) listkowate,
- b) skorupiaste,
- c) krzaczkowate,
- d) drobnolistkowe.

26. Spośród niżej podanych, wskaż zestaw zawierający drzewa dominujące w tajdze:

- a) świerki, modrzewie, jodły, sosny,
- b) cedry, świerki, sosny, dęby,
- c) brzozy, olsze, wierzby, osiki,
- d) dęby, buki, klony, lipy.

27. Prezentowane poniżej znaki ekologiczne umieszczane są na:

- a) produktach żywnościowych,
- b) materiałach informacyjnych i promocyjnych,
- c) kosmetykach i środkach czystości,
- d) sprzęcie AGD, RTV.

28. Las naturalny to taki, w którym:

- a) rosną tylko drzewa dorosłe i stare różnych gatunków, a nie ma w nim drzew młodych,
- b) rosną prawie same dorosłe i bardzo stare drzewa różnych gatunków, a pomiędzy nimi sporadycznie występują młode drzewa,
- c) rosną drzewa różnych gatunków, reprezentujące wszystkie pokolenia wiekowe, przy czym większość z nich to drzewa młode i dorosłe, z niewielką domieszką drzew bardzo starych,
- d) rosną drzewa różnych gatunków, reprezentujące wszystkie pokolenia wiekowe, przy czym większość z nich to drzewa bardzo stare z niewielką domieszką drzew młodych i dorosłych.

29. Wypukła krzywa przeżywania charakterystyczna jest dla:

- a) płazów,
- b) ssaków,
- c) mięczaków,
- d) ryb.

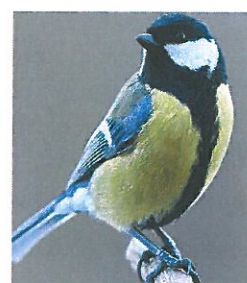
30. Który ciąg przedstawia tylko gatunki chronione?

- a) mikołajek nadmorski, sasanka, kruszyna pospolita,
- b) wawrzynek wilcze łyczo, skrzyp olbrzymi, grzybień biały,
- c) rosiczka, miłorząb dwuklapowy, brzoza omszona,
- d) przebiśnieg, grązel żółty, jaskier rozłogowy.

31. Wybierz zestaw przedstawiający rośliny trujące zaliczane przez nas do chwastów:

- a) mak polny, kupkówka pospolita, koniczyna łąkowa,
- b) stokrotka polna, babka okrągłolistna, szczawik zajęczy,
- c) kaniańka, rzeżucha łąkowa, szalej jadowny,
- d) babka lancetowata, fiołek trójbarwny, wiechlina zwyczajna.

32. Rozpoznaj i podaj nazwy gatunkowe ptaków przedstawionych na zdjęciach.

- a)
.....
- b)
.....
- c)
.....
- d)
.....

33. Bóbr i wydra, ssaki związane z wodą, są symbolem:

- a) Wigierskiego i Drawieńskiego PN,
- b) Wigierskiego i Narwiańskiego PN,
- c) Biebrzańskiego i Drawieńskiego PN,
- d) Biebrzańskiego i Roztoczańskiego PN.

34. Największym pod względem powierzchni parkiem krajobrazowym w woj. wielkopolskim jest:

- a) Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka,
- b) Park Krajobrazowy Doliny Baryczy,
- c) Nadwarciański Park Krajobrazowy,
- d) Sierakowski Park Krajobrazowy.

35. W dzikiej zagrodzie w Jabłonowie koło Mirosławca możemy obserwować:

- a) daniela,
- b) muflony,
- c) żubry,
- d) łosie.

36. Ptakiem herbowym Doliny Noteci jest:

- a) derkacz,
- b) kulik wielki,
- c) orzeł wędrowny,
- d) mewa śmieszka.

37. Konwencja waszyngtońska dotyczy:

- a) ochrony dzikiej europejskiej fauny i flory oraz siedlisk naturalnych,
- b) międzynarodowego handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych,
- c) ochrony obszarów wodno - błotnych,
- d) ochrony gatunkowej roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem.

38. Bory sosnowe i polodowcowe jeziora, z których największe jest J. Charzykowskie, możemy obserwować w:

- a) Poleskim PN,
- b) Roztoczańskim PN,
- c) Wigierskim PN,
- d) Borach Tucholskich.

39. Najwcześniej ochroną prawną na terenie Polski objęto:

- a) świstaka i kozicę,
- b) żubra i łośa,
- c) bobra i niedźwiedzia,
- d) rysia i żbika.

40. Tydzień Czystości Wód obchodzony jest w Polsce:

- a) w marcu,
- b) w kwietniu,
- c) w maju,
- d) w czerwcu.

**X PONADPOWIATOWA OLIMPIADA EKOLOGICZNA SUBREGIONU
PÓŁNOCNEJ WIELKOPOLSKI**

Etap powiatowy - szkoły gimnazjalne

Klucz odpowiedzi

1.	A
2.	D
3.	C
4.	B C
5.	D
6.	D
7.	D
8.	B
9.	D
10.	C
11.	B
12.	B
13.	A
14.	A
15.	A
16.	C
17.	D
18.	B
19.	B
20.	C
21.	C
22.	Opis dotyczy Drawieńskiego Parku

	Narodowego
23.	C
24.	A
25.	C
26.	A
27.	C
28.	C
29.	B
30.	B
31.	C
32.	a) zimorodek zwyczajny, b) dzięcioł czarny, c) szpak zwyczajny, d) sikora bogatka.
33.	A
34.	B
35.	C
36.	A B
37.	B
38.	D
39.	A
40.	B
SUMA - 43 PKT	

1. Joenne Juleta
2. Krystyna Koribó
3. Justyna Juszkiewicz
4. Eugenia Stopa
5. Beata Kocioł
6. Agnieszka Kocioł